

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 sierpnia 1945 r.

o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych.

Na podstawie art. 72 przepisów o kosztach sądowych z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. z 1945 r. Nr 15, poz. 89) zarządzam, co następuje:

Rozdział I.**O należnościach świadków.**

§ 1. Należności świadków obejmują: zwrot wydatków koniecznych, związanych ze stawieniem do sądu, oraz wynagrodzenie za utratę zarobku (art. 303 k. p. c.).

§ 2. Wydatki konieczne, związane ze stawieniem do sądu, składają się z niezbędnych kosztów podróży od miejsca zamieszkania świadka, uwidocznionego w wezwaniu, do miejsca urzędowania sądu i z powrotem oraz strawnego.

§ 3. Za niezbędne koszty podróży uważa się koszty przejazdu środkiem transportu masowego (koleje, tramwaje, autobusy i t. p.), odbytego klasą najniższą, w braku zaś takiego środka — koszty przejazdu innym najtańszym z dostępnych środków lokomocji.

§ 4. Jeżeli świadek odbył podróż swoim środkiem lokomocji lub pieszo, należy mu przyznać koszty przejazdu, jakie by mu się należały w myśl przepisów rozporządzenia niniejszego.

§ 5. Wysokość strawnego określa sąd według swego uznania, biorąc za podstawę przeciętne koszty utrzymania w siedzibie sądu, w sumie nie większej niż 100 zł dziennie.

§ 6. Będący w służbie czynnej funkcjonariusze państwowi i osoby wojskowe otrzymują koszty podróży i diety według norm, ustanowionych dla podróży służbowych, jeżeli okoliczności, o których mają zeznawać, pozostają w związku z wykonywaniem ich urzędu lub służby; w innych przypadkach stosuje się do nich zasady ogólne.

§ 7. Wynagrodzenie za utratę zarobku służy tylko osobom, pobierającym płacę za każdy dzień pracy.

Wynagrodzenie to określa sąd według swego uznania w sumie nie większej niż 100 zł.

§ 8. Jeżeli ta sama osoba będzie przesłuchana w kilku sprawach cywilnych tego samego dnia, wówczas należność jej oblicza się jak za jedną sprawę, sumę zaś rozdziela się równomiernie pomiędzy wszystkie sprawy.

§ 9. Świadkom służy prawo do należności także wtedy, gdy na wezwanie sądu stawili się, lecz nie zostali przesłuchani.

§ 10. Świadkowie, którzy stawili się bez wezwania sądowego, nie mają prawa do należności, chyba że sąd ich przesłuchał.

Rozdział II.**O należnościach biegłych (i tłumaczy).**

§ 11. Należności biegłych obejmują wynagrodzenie za stawienie do sądu i za wykonaną pracę (art. 313 k. p. c.).

§ 12. Do wynagrodzenia biegłych za stawienie do sądu stosuje się odpowiednio przepisy §§ 1—9 rozporządzenia niniejszego z tą zmianą, że wynagrodzenie za utratę zarobku przyznaje się tylko w razie nieprzesłuchania biegłego, wezwanego do sądu, i że przepis § 8 dotyczy wyłącznie kosztów przejazdu i strawnego.

§ 13. Wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa sąd po jego wysłuchaniu, z uwzględnieniem wymaganych od niego kwalifikacji, czasu i trudu, koniecznego do wykonania pracy.

§ 14. Jeżeli co do określenia wynagrodzenia pewnych kategorii biegłych istnieją przepisy szczególne, należy biegłym tym przyznawać wynagrodzenie w myśl tych przepisów.

§ 15. Przepisy rozdziału niniejszego stosuje się odpowiednio do tłumaczy (art. 290 § 2 k. p. c.).

Rozdział III.**O należnościach strony.**

§ 16. Należności strony, wezwanej do osobistego stawienia, obejmują zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za utratę zarobku (art. 100 k. p. c.).

§ 17. Do określenia zwrotu kosztów podróży i wynagrodzenia za utratę zarobku strony stosuje się odpowiednio §§ 1—7 rozporządzenia niniejszego.

Rozdział IV.**O przyznaniu należności.**

§ 18. Świadkowie powinni zgłosić żądanie przyznania im należności niezwłocznie po wykonaniu swego obowiązku.

Zgłoszenie żądania tego przez biegłych, tłumaczy i stronę powinno nastąpić najpóźniej przed zamknięciem rozprawy, bezpośrednio poprzedzającej rozstrzygnięcie sprawy.

§ 19. O należnościach świadków, biegłych (i tłumaczy) sąd rozstrzyga postanowieniem (art. 109 § 2 k. p. c.).

Projekt postanowienia przedstawia sądowi sekretarz prowadzący rachunek kosztów postępowania, lub protokółant.

Postanowienie o przyznanej należności oznajmia się ustnie. Należność wypłaca się w miarę możliwości niezwłocznie; w razie niemożności niezwłocznej wypłaty należność przesłana będzie pocztą bez obciążenia świadka (biegłego, tłumacza) opłatą pocztową.

Wypłatę należności należy uwidocznnić w aktach sprawy.

§ 20. Jeżeli sąd wezwany ma przeprowadzić dowód (art. 252 k. p. c.), sąd orzekający, przesyłając akta sprawy, przekaże jednocześnie sądowi wezwanemu złożoną już zaliczkę na koszty przeprowadzenia dowodu, bądź zobowiąże stronę do złożenia zaliczki bezpośrednio w sądzie wezwanym, który również władny będzie określić jej wysokość i termin złożenia. Sąd wezwany postąpi z zaliczką tą według zasad rozporządzenia niniejszego.

§ 21. Jeżeli sąd wezwany postanowi przeprowadzić nowe dowody (art. 259 § 3 k. p. c.),

przekazana zaś zaliczka okaże się na ten cel nie wystarczająca, wówczas sąd wezwany powinien zażądać złożenia przez stronę zaliczki uzupełniającej w określonym terminie i wysokości.

§ 22. O należnościach strony (art. 100k. p. c.) sąd rozstrzyga w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji (art. 109 § 1 k. p. c.).

Rozdział V.

Postanowienie końcowe.

§ 23. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1932 r. o należnościach świadków, biegłych (tłumaczy) i stron w sprawach cywilnych (Dz. U. R. P. Nr 114, poz. 944).

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn

198

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 30 sierpnia 1945 r.

o taksie dla tłumaczy przysięgłych.

Na podstawie art. 268 prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 6 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr 102, poz. 863, z 1937 r. Nr 30, poz. 220, z 1944 r. Nr 11, poz. 56 i Nr 15, poz. 84 oraz z 1945 r. Nr 9, poz. 46 i Nr 11, poz. 54) zarządzam, co następuje:

§ 1. Za tłumaczenia wszelkiego rodzaju pism, sporządzane na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie poniżej wyszczególnione, a mianowicie za każdą stronicę przekładu:

a) z języka białoruskiego, czeskiego, francuskiego, litewskiego, niemieckiego, rosyjskiego, słowackiego, ukraińskiego lub żydowskiego na język polski	15 zł
b) z innego języka europejskiego lub łacińskiego na język polski	25 zł
c) z języka pozaeuropejskiego na język polski	40 zł
d) z języka polskiego na język białoruski, czeski, francuski, litewski, niemiecki, rosyjski, słowacki, ukraiński lub żydowski	25 zł
e) z języka polskiego na inny język europejski lub łaciński	50 zł
f) z języka polskiego na język pozaeuropejski	80 zł

§ 2. Za sporządzenie i zaświadczenie zgodności kopii tłumaczenia albo kopii pisma sporządzonego w obcym języku, na żądanie władz i urzędów, tłumacze przysięgli pobierają, jeżeli kopię sporządzono w języku:

a) polskim	2.50 zł
b) białoruskim, czeskim, francuskim, litewskim, niemieckim, rosyjskim, słowackim, ukraińskim lub żydowskim	5.— zł
c) innym europejskim lub łacińskim	10.— zł
d) pozaeuropejskim	16.— zł

§ 3. Za sprawdzenie dostarczonego przez władzę lub urząd tłumaczenia i zaświadczenie jego zgodności z oryginałem tłumacze przysięgli pobierają wynagrodzenie w wysokości połowy ustanowionych w § 1 stawek zależnie od języka, z którego lub na który tłumaczenie jest dokonane.

§ 4. Przy obliczaniu wynagrodzenia w myśl §§ 1—3 niniejszego rozporządzenia uważa się za stronicę 30 wierszy, a za wiersz 45 liter pisma.

Stronicę rozpoczętą liczy się za całą, jeżeli obejmuje więcej niż 15 wierszy, w przeciwnym razie za połowę.